Dispečer poštovních sběrných přepravních uzlů (kód: 37-038-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání: Dispečer sběrných přepravních uzlů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách týkajících se poštovních sběrných přepravních uzlů	3
Orientace v normách a platných technologických postupech týkajících se poštovní přepravy nebo poštovního provozu	4
Orientace v instradovacích pomůckách	3
Orientace v automatizovaných poštovních technologiích	4
Operativní řešení nepravidelností v poštovní přepravě	4
Ruční třídění listovních a balíkových zásilek	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách týkajících se poštovních sběrných přepravních uzlů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v poštovních podmínkách	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyhledat pracovní postupy v provozních předpisech	Praktické předvedení
c) Popsat základní technologické postupy zpracovávání zásilek na sběrném přepravním uzlu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v normách a platných technologických postupech týkajících se poštovní přepravy nebo poštovního provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v Poštovních pravidlech III - Poštovní přeprava	Ústní ověření
b) Popsat systém zpracování listovních zásilek na sběrném přepravním uzlu	Ústní ověření
c) Popsat systém zpracování balíkových zásilek na sběrném přepravním uzlu	Ústní ověření
d) Popsat systém zpracování denního tisku v poštovní přepravě	Ústní ověření
e) Popsat zásady organizace poštovních kurzů sběrného přepravního uzlu	Ústní ověření
f) Vysvětlit systém dispečerského řízení poštovní přepravy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v instradovacích pomůckách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhledat rozhodný poštovní kurz (optimální spojení v poštovní přepravní síti)	Praktické předvedení
b) Vyhledat jízdní řád poštovního kurzu	Praktické předvedení
c) Vyhledat směrování a výpravu zásilek	Praktické předvedení
d) Vysvětlit význam kartovacího přehledu, výpravníku, příchodníku	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v automatizovaných poštovních technologiích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit postup při sledování a evidenci zásilek v informačním systému	Ústní ověření
b) Vysvětlit postup při evidenci listovních zásilek v systému kontinuálního měření produktů	Ústní ověření
c) Popsat zásady při zpracování listovních a balíkových zásilek na třídicích strojích na sběrném přepravním uzlu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Operativní řešení nepravidelností v poštovní přepravě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup při zpoždění rozhodného poštovního kurzu na příjezdu k sběrnému přepravnímu uzlu	Ústní ověření
b) Popsat postup při zjištění dopravní nehody poštovního kurzu silničního a poštovního kurzu železničního	Ústní ověření
c) Popsat postup při zjištění poškození zásilky při zpracování	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat postup při zjištění, že přepravovaná zásilka obsahuje věc nebezpečnou nebo zdraví škodlivou	Ústní ověření
e) Popsat postup, schází-li zásilka I. technologické úrovně při výměně závěrů, vykartování uzávěrů nebo při výpravě	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Postup při zjištění nekalé manipulace se zásilkou	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční třídění listovních a balíkových zásilek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Třídit ručně listovní a balíkové zásilky podle poštovního směrovacího čísla a instradovacích pomůcek včetně vytvoření svazků a uzávěrů	Praktické předvedení
b) Vysvětlit význam poštovního směrovacího čísla v procesu ručního třídění vnitrostátních zásilek	Ústní ověření
c) Popsat druhy svazků, uzávěrů a způsob vytváření výpravy a vykartování	Ústní ověření
d) Přiřadit město k příslušnému sběrnému přepravnímu uzlu	Praktické předvedení
e) Zaevidovat zásilky v přepravních dokladech	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

V případě, že se zkouška koná v provozu poštovního operátora, musí být uchazeč prokazatelně seznámen s legislativními a provozně obchodními povinnostmi a odpovědností v souvislosti s jeho pohybem v prostorách poskytovatele poštovních služeb (poštovní tajemství, obchodní tajemství, odpovědnost za svěřené prostředky a zásilky).

Autorizovaná osoba je povinna do ověřování zařadit simulaci procesu zpracování celkem 20 fiktivních listovních zásilek a 5 fiktivních balíkových zásilek, reprezentujících všechny kategorie a technologické úrovně. V rámci kompetence Ruční třídění listovních a balíkových zásilek (h26.A.6018) je nutné pro praktické ověření dovednosti vytvořit 1 svazek listovních zásilek, 1 listovní uzávěr, 1 uzávěr II. technologické úrovně a 1 uzávěr I. technologické úrovně včetně správného přiřazení zásilek do jednotlivých uzávěrů, použití příslušného označení svazku a uzávěrů a způsobu jejich uzávěry. Při ústním ověření kritéria zařazení města k příslušnému sběrnému přepravnímu uzlu je uchazeči předloženo 10 náhodně vybraných okresních měst bez uvedení údaje PSČ. Autorizovaná odoba musí mít připravenu sadu minimálně 3 modelových situací, prostřednictvím nichž bude ověřovat kriterium c) a e) u kompetence h.26.D.1019 Operativní řešení nepravidelností v poštovní přepravě.

Při ověřování splnění kritérií je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a k dodržování poštovních předpisů.

V případě, že autorizovaná osoba zvolí pro ústní ověřování formu vylosovaných otázek, musí dodržet následující pravidla.

Pravidla pro aplikaci ústního ověřováni formou vylosovaných otázek
Soubor otázek pro ústní ověřování stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí losovaných otázek, musí byt splněny následující dvě podmínky:
A. Pro celkový soubor otázek:
Každé kritérium je zohledněno v několika otázkách.
B. Pro soubor vylosovaných otázek konkrétního uchazeče:
Každý uchazeč musí mít v souboru svých vylosovaných otázek zohledněno alespoň jednou každé kritérium (myslí se kritérium, u něhož jsou losované otázky způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe jako lektor kvalifikační přípravy v rámci činnosti poštovního operátora
b) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe jako učitel odborných předmětů nebo odborného výcviku (učitelé v oboru poštovnictví a logistiky)
c) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe na řídící pozici v oblasti poštovního provozu.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Zkušební místnost
- Technologické vybavení pracovníka poštovní přepážky (pracovní stůl, PC se specializovaným SW poštovního operátora)
- Provozní předpisy poštovního operátora
- Poštovní podmínky poštovního operátora upravující činnost dispečera poštovních sběrných uzlů
- Soubor 20 poštovních zásilek nebo jejich fotokopií
- Poštovní pytel, plombovací kleště, motouz, pytlovák, vlaječky apod.
- Instradovací pomůcky
- Přepravní doklady (tiskopisy)
- Soupis zásilek nasnímaných na kurz
- Soupis zásilek nasnímaných do uzávěru
- Průkaz příbytku a úbytku
- Zápis (tiskopis)
- Ohláška závad (tiskopis)
- PC se specializovaným SW poštovního operátora

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká pošta, s. p.